

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— Ft
Félévre 5.— .
Negyedévre 2.50 .
Egy hónapra 1.— .
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiac, a város-
házszámban.

Hirdetések:

Egy hasábas pett
soronként 5 kr-ával
számítatnak.

Spanyolország sorsa.

Budapest, június 14.

A spanyolországi belpolitikai helyzetéről érkező aggasztó hírek szinte háttérbe szorítják az érdeklődést a harcztéri események iránt.

A nyugat-indiai háboru ugyis rendes útján halad. Az Egyesült-Államok erősen szorongatják Szan-jagót vizen és szárazon egyaránt. Az amerikai hadvezérlet végül felismerte, hogy itt kell keresnie a kubai helyzet sarokpontját és most nagy buzgalommal dolgozik az öböl elfoglalásán és az I. spanyol hajóhadosztály megsemmisítésén. Tampában hír szerint 27.000 ember áll utra készen, hogy az elfoglalandó Szan-jagóból előrenyomuljon a sziget belseje felé. A harczi láz egyszerre annyira elkapta a yankeet, hogy maga az elnök, Mac Kinley is kardot akar kötni, hogy sajátkezüleg lekaszaboljon néhány spanyolt. Döntő fordulat azonban eddig nem következett be; Szan-jago még tartja magát.

Hanem Spanyolországban végzetes események vetik elő komor árnyékukat. A kortezben nap-nap után sajtósárga vitakozás folyik a haza megmentéséről; az újságok dühösen keresik a bünbakot;

és a közvéleményen olyan kétségbeesett hangulat kezd erőt venni, mintha azt sejtene, hogy minden elveszett.

A Fülöp-szigetek kikerülhetetlennek látszó katasztrófája okozza ezt a lelki depressziót. Alig kételkedhetünk benne, hogy ez a gyönyörű szigetesoport, a melynek ura elsőrangú szerepet játszhatnék a keletázsiai politikában, menthetlen elvészett Spanyolországra nézve. Az évszázados rablógazdálkodás, az alapjában elhibázott gyarmati kormányzat nagy hibái most megboszulják magukat. — Dewey admirális győzelmes beavatkozása lángbaborította a régóta fölhalmozódott gyuanyagot és Manilla eleste napok, vagy talán órák kérdése.

A Fülöp-szigeti rémhírek leverik a spanyol nemzetet; önbizalma hanyatlik; a kelet-ázsiai harcztér szomorú eseményei mintha előhírnökeket látná a nyugatindiai eseményeknek. A mikor bünbakot kezd keresni a közvélemény, az nagyon rossz jel; különöseu Spanyolországban, a hol könnyen megy még a trónnak a fölfordítása is. Az izgatók: republikánusok és karlisták már lesben állanak, előkészítik a talajt s esodálatos

szerencse volna, ha Manilla elesésének vagy az esetleges sanjagói vereségnek a híre lázadást nem idézne elő Madridban és a vidéken.

Őszinte részvétellel fordulunk a szerencsétlen nemzet, főképen bámulatosan hőselkü királynője! Mária krisztina felé. De részvétünkön és rokonszenvünkön kívül egyebet nem nyujthatunk. Ámbátor el nem titkolhatjuk, hogy komoly megfontolást érdemelnek azok a jelentések, a melyek a madridi lázadást az egész iberiai félszigetre kiterjedő forradalom előhírnökének jósolják. Nem csak a spanyol, hanem a portugál trón veszedelméről is beszélnek, sőt azt sem tartják lehetetlennek, hogy az iberiai félsziget forradalmárai kísérletet tennének az appenini félszigeten lappangó zsarátnokot szintén lánggra lobbantani.

Ilyen körülmények között egészen természetesnek találjuk, hogy megint szőnyegre kerül a békeközvetítés kérdése. A békeszerető Európának utóvégre is érdekében fekszik, hogy elejét vegye a spanyol-portugál fölfordulásának. A hajlandóság erre meg volna; csak az alkalom hiányzik a közbelépésre. Balfour az angol képviselőház tegnapi ülésén mondotta,

TÁRCZA.

Eljegyzés.*)

Irta: Mars.

Sokáig gondolkoztam: mit irassak az Alfréd koszorújára?

„Isten veled!... „Utolsó üdvözlé-
tül!... vagy talán: „a legjobb baj-
társnak?“... „

En!... Mit szólna hozzá Alfréd,
ha olvasná? A ki vele egy szív, egy
lélek voltam a ki csak azért éltem, hogy
az én erősebb hitemből mindennap átül-
tethesek egy-egy kis palántot az ő két-
ségbeeső lelkébe; a ki a véremből adtam
neki kölesön, mikor az övét már fölemész-
tette az izzó tüzkatlan;... hát Tilda?...

Milyen bus lenne szegény kis szőke
Tilda, azt hinné, hogy tán már el is fe-
ledkeztem róla.

En,... a tanu... : a kinek bizonyi-
tani kellene — — — — —

Aztán ezt irattam a koszoru sza-
lagjára:

„A kik szeretik egymást: sietnek a
viszontlátásra!“

Az emberek elolvasták, összenéztek
s homlokukat felránczolva vonogatták a
vállukat:

— Különös felirat!...

Csak egy pár ezredbeli bajtárs nézett
rám meleg részvétellel... ők értették!

*) Mutatvány a jeles novellairó „Képek
a Garnizonból“ című sajtó alá rendezett kö-
tetéből.

A katonazene rázendítette a tisztek
gyászindulóját:

... Menjünk esküvőre!

I.

A fürdő sétányán nagy kerekesszé-
ket tölt egy betegápoló.

A nagy bábé kalap lengő csipkeszéle
csaknem egészen beárnyékolta a székből
ülő lány halavány arcát; nem esoda,
hisz az egész lány annyi volt csak, mint
egy kicsi madár.

A kerekesszék mellett botra tá-
maszkodva, szótlanul, lecsüggesztett fővel
haladt egy fiatal főhadnagy, olykor-olykor
megállott lélekzetet venni.

A szembe jövő fürdővendégek jobbra-
balra kitértek az utból.

Nem tudtak volna elmenni a kerekesszé-
k mellett, hogy ne köszöntsék a kis
szőke Tildát; ennek pedig fogadni kellett
volna a sok köszönést;... olyan gyöngye
szegény: minek zaklatnak még ezzel is.

A Mária kép alatt megállottak.

A betegápoló visszavonult néhány
lépésnyire az erdőbe s végig heveredett a
puha pázsiton.

Leszakasztott egy fehér virágot, hogy
mint a fürdőző vendégektől látta egyen-
ként kiszedje a szirmait.

...Azok a kisasszonyok számolnak
is valamit mikor ezt cselekszik, ő is meg-
számolja: hány napig jár még ide ezzel
a kerekesszékkal a Mária kép alá?

Megfeszítette az első szirmot s a kis
gyöngye virág egyszeriben levált a száráról
egészen.

Aztán eldobta. Durva az ő keze az
ilyen mulatsághoz!

.....

Az a másik kettő ezalatt im ádkozott
— Szeretlek édes boldogságom! csak
segíts meg mindenható igaz Isten!

— Örökre!... suttogta a kis szőke
Tilda — boldogságos szent Szűz könyö-
rögj érettünk!

— Amen!

II.

A kis szőke Tildának ma különös
rossz napja volt.

Gyötörte a belső láz, szemei szokat-
lanul ragyogtak s halavány orcáján mind-
untalan kigyult két tűz rózsza.

— Alfréd! suttogá a mellette ülő
főhadnagyhoz. Te már meggyógyulsz.

A főhadnagy felelni akart valamit,
de nem tudott hozzá elég lélegzetet venni.

— Te meggyógyulsz — suttogá to-
vább a beteg leány lázas izgatottsággal —
elmégy... s elfelejted majd a kis szőke
Tildát....

A kis beteg leány, hevesen zokogni
kezdett.

— Tilda! mondá végre a főhadnagy
gyöngéden megfogva a lány forró kezét.
— Tilda, az Istenért ne izgasd magadat
folytonosan.

— Tudod, hogy mennyire szeretlek,
hogy semmi okod sincs az ilyen föltevés-
sekre, nyugtasd meg magadat édes kis
virágom, a szívem szakad meg, hogyha
sírni látlak.

A lányra újabb roham jött.

hogy a st.-jamesi kabinet szívesen közvetítene, de sajnos, ez idő szerint hiányoznak a hozzá való föltételek. A párisi kormány közel állónak látja a békeközvetítés időpontját, a madridi német nagykövet pedig állítólag épen ebben az ügyben tárgyal a spanyol külügyminiszterrel.

Jó volna persze előre tudni, vajjon a békekötés kísérlete nem ugyanazt a hatást gyakorolná-e a spanyol belállapotokra, mint valamely hareztéri szerencsétlenség hire?

Diplomata.

— **A kvóta tárgyalás.** Bécsből táviratozzák: Lukács László dr. pénzügyminiszter ma délben Budapestre utazik, hogy jelen legyen a szabadelvű párt ma este tartandó értekezletén, a melyen az új fogyasztási adójavaslatokat tárgyalják. Ő fogja képviselni e javaslatokat a képviselőháznak holnapi ülésén is. Bánffy Dezső b. miniszterelnök és Popovich dr. miniszteri tanácsos a folyamatban levő kvótatárgyalások alatt még Bécsben maradnak. Ha mindazáltal a pénzügyminiszter távolléte miatt a kvótatárgyalások megakadnának, úgy Lukács dr. miniszter, mihelyt a képviselőház a szesz- és cukoradójavaslatot elintézi, visszautazik Bécsbe, hogy résztvegyen a további tárgyalásokon.

— **Sturdza a királynál.** Sturdza. D. A. Kálmán miniszterelnököt a király f. hó 9-dikén hosszabb kihallgatáson fogadta Bécsben. Beszélgetésük tárgyáról eddig még Sturdza nem nyilatkozott s így e kihallgatás a legmesszebb menő kombinációkra adott okot. A román lapok azt hangoztatják, hogy ő felsége az erdélyrészi elnyomott oláhság ügyében konferált Sturdzával. Mig mások a nemrég szóbeszéd tárgyát képező iskolaügygel hozzák kapcsolatba a dolgot.

— **A reichsrath elnapolása.** A bécsi politikai körök még tegnap bizonyosnak tartották, hogy legalább holnap lesz még egy gyűlése a reichsrathnak, ha mindjárt szeptemberig az utolsó is. Thun gróf miniszterelnöknek ezen az ülésen kellett volna válaszolnia a gráezi esetre vonatkozólag hozzá intézett interpellációra. Az osztrák minisztertanács azonban úgy látzik, abban a meggyőződésben élt, hogy a reichsrathnak nagyon mindegy, akár lesz még egy ülés, akár nem és mert tekintettel a magyar kiegyezésre, a reichsratht is használhatatlan, elhatározta, hogy már a keddi ülést sem tartatja meg. E határozat eredménye az a mai bécsi távirat, mely szerint Thun gróf miniszterelnök és a belügyminiszterium vezetője a birodalmi tanács mindkét házának elnökségét tegnap keletű átirattal értesítette, hogy legfelsőbb megbízás folytán a birodalmi tanácsot elnapolja.

Országgyűlés.

Budapest, június 13.

A képviselőház ma déli tizenkét óra kor Berzeviczy Albert elnöklete alatt ülést tartott, a melyben a nyilvános betegápolásról szóló törvényjavaslatot harmadik olvasásban is elfogadták.

Fejérváry Géza b. honvédelmi miniszter terjesztett azután törvényjavaslatot a Ház elé. Törvényjavaslata a boritaladónak Horvát-Szlavonországban való behozatalát tárgyalja s a hivatalosan távol levő Lukács László pénzügyminiszter nevében tette a Ház asztalára.

A javaslatot a pénzügyi bizottságnak adták ki.

Mindezek után pedig Berzeviczy Albert tett propositiót a holnapi ülés napirendjére. Indítványa az volt, hogy a holnapi ülés napirendjére az állami vasgyárak áthelyezéséről szóló jelentés után a szesz- és cukoradójavaslatok tárgyalását tűzék ki.

Komjáthy Béla úgy vélekedett, hogy a Háznak legalább még három napra van szüksége e javaslatok tanulmányozására.

— Dehogyan van! — igyekezett őt megnyugtatni Graenzenstein államtitkár.

— Fogadást ajánlok, hogy a közbeszó az se tudja, miről van szó a javaslatba! — Riposztolt Komjáthy, a ki ma előszeretettel mondott nagyokat s azt se látta, kitől származik a közbeszó.

Jóleső kacagás követte szavait a jobboldalról, az elnök pedig figyelmeztette a szónokot, hogy ez az agresszív hangtán még sincsen helyén.

Fejérváry Géza b. honvédelmi miniszter felvilágosította Komjáthyt, hogy a javaslatokat már régen benyújtották, a sajtó is szellőztette. Nemsokára itt van az aratás s a Ház tagjainak érdeke, hogy a tanácskozások minél előbb véget érhesenek.

A Ház utoljára is hozzájárult az elnök propositiójához.

Az ülés végén Sima Ferencz vélt anyagot találni egy sürgős interpellációra. A csongrádi főszolgabíró állítólagos visszaélését tette szóvá Hegyi Antal felfüggesztett plébános ügyében.

Választ a kormánytól ezuttal nem kapott, Gajári Ödön azonban, a kinek személyére Sima bizonyos alluziót tett, szolgált neki egy és más felvilágosítással, a mit nagyon hasznos lesz a jövőre nézve megszívlelnie. Ebből a személyes keretben történt felszólalásból Sima megérthette azt, hogy helytelen volt egy függőben levő büntető ügyet a Házban felhozni s így esetleg megakasztani az igazságszolgáltatás menetét egy oly egyénnel szemben, a ki a büntető igazság megtartására lehet, hogy rászolgált.

A jegyzőkönyv hitelesítésével az ülés véget ért.

Magyarok a Bosporus partján.

Debreczen, június hó.

Nem tudok elfogódás nélkül gondolni arra a szép országra, a melyben a nők fátyolosan, a férfiak pedig fekete bojtos vörös fezen járnak. Szeretnek nagyon szeretnek bennünket ott az Arany szarv ciprusfákkal ékes két partján. És a nagy szeretet mellett mégis olyan kicsiny helyet tudunk szorítani a Kelet három világrész kereskedelmének

Egyszerre felhagyott a sirással s fejét a kerek szék magas támlányára nyugtatva, mint egy delejes álomban levő vonatott hangon beszélni kezdett:

— Te majd nagy ur leszel... kapitány... őrnagy; lesz szép, gazdag feleséged: hol lesz akkor majd a kis szőke Tilda?...

— Aztán mintha nem is ő lett volna az az előbbi, hirtelen megfogta a főhadnagy kezét s ragyogó szemekkel, kigyuladt orcával kérdezte tőle:

— Alfréd! mikor váltunk jegyet?

— Mihelyt meggyógyulunk Tilda, azonnal, a legelső napon. Tilda, ugye hiszel nekem? ...

Tilda ki volt merülve végkép, szemhéja lecsukódott félig, bábós kalapos kis szőke feje oda hajlott s csak úgy intett némán, csendesen:

— Igen.

... Majd ha meggyógyulunk!

III.

Éjfélkor zörgettek az ablakomon.

— Alfréd hívat!

Iszonyu izgatottság között kaptam magamra pár ruha darabot, dideregtem s izzadtam egyszerre.

— Uristen irgalmazz!

Pár pillanat múlva odaátal voltam Alfréd szobájában.

Alfréd fel volt öltözve diszben.

Azt hittem, álmodom.

— Pajtás, szólt Alfréd mielőtt csak

szóhoz juthattam volna. — Siessünk, mert attól tartok, késő lesz.

— ?

— Tanunak hivattalak, suttogá karját karomba öltve, éjfélkor egyedül nem mehetek át Tildához, mit szólnának?

Engedelmeskedtem, mint a gép, némán, — megindultunk a Tilda szobája felé — nem tudom kimondani milyen érzéssel szívemben.

Tilda ott ült a kerek székben.

— Felöltöztem, monda könnyedén, ugy-e, Alfréd, nem haragszol, hogy hivattalak, ugy-e? Lásd meggyógyultam, nincs semmi, de semmi bajom a világon, most már...

— Megtarthatjuk az eljegyzést — fejezé be Alfréd a lemondás teljes keserűségével.

— No, ne busulj, — csacsogott tovább a kis szőke lány, te is meggyógyulsz, meg bizony, a jó Istenke megsegít és akkor aztán boldogok leszünk, nagyon Alfréd!...

— Nos, mond, elhoztad a gyűrűt? Nézd, az enyém milyen piczi, neked csak a kis ujjadra illik, de jól illik... igazán... nekem is jól illik.

— Így, mondta, azután kigyönyörködve magát... most már nem hagysz el, ugy-e?... Utánam jössz mindég, mindenüvé?... Ugy-e?

— Mindenüvé — felelé Alfréd, mindenüvé.

Aztán csend lett!...

Az orvos intett, hogy távozzunk egy

perezre, csak addig: ... a mig lefektetnek egy letört virágot!

IV.

Aztán ősz lett.

A katonazene rázendítette a tisztek gyászindulóját:

... Menjünk esküvőre! ...

Az állatok lélektana.

A zoológusokat mostanában igen fontos, a pszichológiát új világításba helyező kérdés foglalkoztatja: az állati intellektus. Világszerte mindenütt kísérleteznek e téren. Egyszerre többen, egymástól igen távol, egymás munkájáról nem tudva semmit: fölvetették a kérdést, hogy tudnak-e az állatok számolni? A francia Delines igen érdekes tapasztalatokat beszél el, amelyek többek merő kurióziumnál. Audubonról, a híres madárvizsgálóról beszéli a következő históriát: Vendégei voltak és azt tapasztalta, hogy a papagálya, mihelyt idegen volt a háznál, kalitkájába húzódott s addig nem jött ki, amíg az idegen el nem távozott. Ha négyenél nem voltak többen, számon tudta tartani s nem jött elő, amíg az utolsó is el nem távozott. Tudománya azonban cserben hagyta, mihelyt négy vendégnél több volt, mert a negyedik távozó után már előjött. Ebből valószínű, hogy a papagály csak négyig tud számolni.

Egy orosz orvos, Timovieff, tovább folytatta Audubon vizsgálatait. Többféle

nagyfontosságú lerakódó helyén, — a melynek piacán hatalmas verseny folyik a kereskedelem terén. E versenyben minden nemzet olyan arányban vesz részt, a mennyire csak kvalitásától és képességétől telik. A képességen és értelmességen kívül a siker túlnyomóan a politikai befolyás minemőségétől is függ. A mi Magyarországot illeti, a szimpatia, melyet iránta a török nemzet érez, a kereskedelmi törekvéseiben nagy haszon gyanánt szerepelne. Ha tehát a szimpatia párosulna politikai betolyással és egyéni képességekkel is, a magyar bizonyára nem törpülne el olyannyira a mindinkább nagyobb mértékű nemzetközi versenyben. Sajnos, Magyarország a határain kívül még annyira sem mutatja erejét, mint Románia. A hazai tőke megelégszik még azzal, hogy hazai földön szerény kamatozással értékesüljön, de hogy fordítaná tekintetét a kelet felé, mintha Törökország nem léteznék, egyáltalán nem érdeklődik a Kelet kereskedelmi vállalatai iránt. Van ugyan az ugynevezett magyar kereskedelmi muzeumnak fiókja Konstantinápolyban, de ez intézmény, mint a statisztika hitelesen igazolja, fölötte szerényen képviseli nyers terményekben kiválóan bővelkedő hazánkat, másrészt ez sem dícselkedhet oly hathatós protekcióval.

Ellenben Ausztria élelmes kereskedői ügyesen használták ki azt a szimpatia, melyet a törökök Magyarország iránt éreznek. Mégis az utóbbi időben Németország kiszorítja Ausztriát. Vilmos császár szimpatia tudott kelteni a német iránt. A legutóbbi török-görög háború alkalmával is a német vöröskereszt-egyesület igen nagy apparátussal szerepelt, ellenben Ausztria és Magyarország a vöröskereszt-egyesületével nem mutatta magát. Mikor a debreczeni daloskör Konstantinápolyban hangversenyezett, e tényről egyik török lap azzal a bántó, de igaz megjegyzéssel említette föl, hogy a török-görög háború alkalmával ugyan a testvér magyar nemzet vöröskereszt-egyesülete nem tett semmit, de azért a nemes magyar nemzetet gáncs nem illetheti, mivel külügyi dolgokban nem rendelkezik önállóan. A török újságírók igen hangoztatták, hogy a német

kereskedelem főképp Vilmos császár uralkodása óta szorítja ki az ausztriai kereskedelmet. Németország az árut Magyarországra és Románia teljes elkerülésével Trieszten át a tengeren, vagy néha Hamburgból a fél Európa áthajózása után juttatja tömördek árut Törökországba. Ismétlem, direkte német hajók érkeznek Konstantinápolyba, Hamburgtól, vagy Triesztől. Magyarországnak is van vízi útja, de két hónap óta csak egy hajót láttak a Bosporuson, a Nádor-t, ezzel is szerencsétlenség történt és javítani kellett Konstantinápolyban. A németek viczeket is gyártottak rá. Azt mondták, mért nem marad a magyar otthon disznót őrizni, mit mimelődik tengerészettel?

Mennyire nem érvényesül a kereskedelem politikai támogatás nélkül még akkor is, ha egyéni tehetséget és leleményességet produkál, milyen kevés néha az is, ha teljesen ismerik a keleti, illetve konstantinápolyi piacot, ha az üzlethez meg van a kitartás, úgy hogy fölülemelkedhetnek minden kicsinyességen, bizonyítja a következő eset:

A török kormánynak, mintegy négy hónap előtt szüksége volt ötezer lóra. Az orosz lókereskedők az orosz nagykövetség útján minden követ megmozdítottak, hogy az ötezer lovat ők szállíthassák.

Két év előtt sikerült nekik ilyen manőver nagy kárára a magyar lókereskedelemben. Bárha Törökországban meg vannak győződve, hogy a tetszetős külsejű orosz lónál sokkal jobb anyag a magyar ló, az orosz politikai befolyás mégis annyira érvényesült két év előtt, hogy a magyar lókereskedők ajánlatát, bár sajnálattal, mégis elutasították.

És négy hónap előtt, mikor Törökország ismét ötezer lovat akart vásárolni, az orosz befolyás a szultántól rendeletet eszközölt ki arra nézve, hogy a ló-szükségletet Oroszországból fedezzék. Erre már az eddig tehetetlen magyar lókereskedők elkeseredett harcot kezdtek. Hatalmas protektozt nyertek a magyar lókereskedők egy magyar miniszterben, — Fejérváry miniszterben, a ki Törökország legmagasabb katonai személyiségeinél exponálta magát a magyar lóért. Ennek meg is volt a kellő hatása, mert a császári

rendeletet odamódosították, hogy a ló-anyag felét orosz, másik felét pedig magyar készletből kell fedezni.

Ha nagy vállalatról van szó, az orosz, angol, német és belga bámulatosszívósággal mozgat meg minden követ, hogy a versenyben legyőzze a másik nemzet kereskedelmét. A magyarnak nem nagyon kellene magát megerőltetnie, mert igen nagy bizalommal vannak iránta és hivatalos és nem hivatalos eszközökkel szívesen támogatják. A magyar nem csal, azt mondja a török. És igaz van. De az is igaz, hogy a magyar élheterlen.

Erdekes, hogy a török lovakat magyar gyártmányu igen diszes kefével tisztítják. E kefék hátsólapján egy-egy katonalak képe volt. A török kereskedők most arra kérték a magyar kefégyárosokat, hogy a lókefe hátsólapján mellőzzék az orosz katonák képét, mert az visszatetszik. Két kereskedő pedig kerekén körülírta, hogy a kefék hátsólapján török, magyar, német és olasz katonák legyenek. (Ezek tehát az orosz katonák képén kívül mellőzni kívánják az angol és francia katonák is.)

Régi dolog ugyanis, hogy a török nem szereti az orosz. Az sem újság, hogy fölötte bizalmatlan a francia iránt, az angolra pedig az ismeretes örmény lázongás óta haragszik. Az angolok ugyan hivatalosan is, — a Konstantinápolyban megjelenő lapjukban pedig nap nap után tagadják, mintha részük volna az örmény lázongásban. Akármint van a dolog, a török most rendkívül bizalmatlan az angol iránt is.

— Csak a magyar nem zsákmányol ki bennünket — mondogatják a törökök.

Epp azért minden nemzetségből való kereskedő vállalkozásánál szívesebben üdvözlőnk a magyar kereskedő vállalkozását.

Egy török újságíró azt beszélte, hogy Vilmos császár októberben, mielőtt Jeruzsálembe utaznék, egy-két napot tölt Stambulban, a hol a Yıldiz-kioszkban a szultán vendége lesz. A német császár — úgy mond — mint minden utazását, ezt is birodalma javára használja ki a lehető legokosabban. Ez utazásának az lesz a haszna, hogy Törökország egyik leghos-

madarat, kutyát és macskát figyelt meg. Rájött, hogy a varju tizig tud számlálni s így matematikai tudománya bővebb, mint a Polynéziákon lakó ősnépek legtöbbjének. Igen fontosak és érdekesek megfigyelései a kutyákról is. Volt egy kutyája, amelynek passziója volt, a mi különben nem ritka passzió a kutyáknál, hogy a csontokat elássa. Minden csontot külön gödörbe rejtett el. Egy napon a doktor, kutyájának huszonhat darab csontot adott és a kutya sebtében ásta el zsákmányát huszonhat különböző helyen. A derék Cerberus másnap nem kapott enni, a doktor pedig lesbe állott és várta a történeteket. Nem kellett soká várnia. A kutya, miután meggyőződött, hogy nincs ebéd, nekiesett élestarának. Először tiz csontot ásott föl, egy kis gondolkodás után még kilenczet, majd ismét hat darabot. Lakoma után nekidőlt az alvásnak. Egyszerre csak aggodalmasan riadt föl, nekiesett ismét a kutatásnak s végül dadalmasan hozta elő a huszonhatodik csontot. Timovieff ebből az esetből azt állapította meg, hogy a huszonhat szám meghaladja a kutya intelligenciáját. Hogy magán segítsen, a huszonhatot háromfelé osztotta és még így is megtévedett számításában, amire csak hosszabb gondolkodás után jött rá. A következtetés talán egy kissé önkényes. Ez a megfigyelés nem bizonyítja, hogy a kutya tudatosan osztotta a huszonhatot háromfelé. Hogy háromizben kaparta elő az elrejtett zsákmányt, az lehet merő véletlenség is.

A macska, ugyancsak Timovieff megfigyelése szerint, kevésbé jó matematikus a kutyánál. Ugy tapasztalta, hogy a számításban a varjuval sem vetélkedhetik, hogy a tízes szám kívül esik intelligenciáján. Egy macskát úgy szoktatott, hogy a kínált ételt csak akkor vegye el, ha már hat ízben érintette vele az orrát. A macska az első öt érintésre nem reagált. Két héten át kísérletezett így s a macska soha sem vettette el a számítás, soha sem kapott előbb az ételhez a hatodik érintésnél. Mihelyt azonban a hatodik érintésre sem kapta meg az ételt, megzavarodott s most nem várt többé a hetedik érintésre, de mindjárt az étel után kapott. Hogy ez a tapasztalás nem igen lehet alap a következtetésre, valamely törvény megállapítására, az világos. A macska esetében nem matematikáról, egyszerűen megszokásról van szó. Természetes, hogy dekoncentráldott, mihelyt ebből a megszokásból kizavarták.

Timovieff lovakat is figyelt meg. Megfigyelte egy paraszt lovat, amely szántás közben csak akkor állott meg, ha már vont husz barázdát. Észrevette azt is, hogy a ló hasztalanul fáradt el előbb, azért nem állott meg előbb, míg nem volt meg a husz barázdája s hogy a gazda a ló megállása nyomán számította össze, hogy hány fordulást tett egy nap alatt. Más lovat is figyelt meg Timovieff, amely a versteket a telegráf oszlopok, az időt pedig az óraütés alapján számította. Egyszer Valdaiba utazott. A huszonket-

tedik verst elhagyása után a trojka elé fogott lovak közül az egyik hirtelen megállott. A kocsis leszáll, ad neki egy marék zabot, amire a ló magától megindul. A dolog nyitja az, hogy ezt a lovat fiatal korában akkori gazdája ahhoz szoktatta, hogy minden huszonöt versztnyi ut után kapott egy marék abrakot. Most tévedett három verszttel, ami nem az ő hibája; mert az ut mellett a versztet jelző oszlopokon kívül állott még három határozólöp. Ha ez a megfigyelés mindenben hiteles, úgy nyomhat valamit a latban ama kérdés eldöntésénél, hogy tudnak-e számolni az állatok.

A következő históriát ugyancsak arról a lóról meséli Delines Timovieff nyomán. Ahhoz volt szokva, hogy ebédjét akkor kapja, midőn a szomszéd órája tizenkettőt ütött. Ha az óra ütött, a ló oda figyelt és igen szomorú volt, amikor kevesebbet ütött tizenkettőnél, ellenben igen jókedvű, amikor tizenkettőt ütött.

Kérdés, hogy a felsorolt megfigyelések alkalmasak-e bizonyítani azt, hogy a ló tud számolni. Mert ha a ló valóban tud számolni, akkor nincs reá ok, hogy más állatok is ne tudnának. Az vitathatlan, hogy az előboesátott megfigyelések nem képesek elosztatni minden kételyt s kétségtelen fényt hinteni az állati intelligencia kérdésére. Tudjuk, hogy vannak tudós kutyák, de tudjuk azt is, hogy mekkora fáradsággal szokás a tudományt beléjük verni.

szabb és igen nagyjelentőségű vasutvonalának építésére németek kapnak engedelmet. Amde a németnek már ezer kilométernél hosszabb vasutvonal van Törökországban és ez újabb nagy vállalkozásának már a kezdése iránt is bizonyos gyanus félelmet kezd ébreszteni. Vitatják, hogy végeredményében mi célja Németországnak, hogy olyan roppant tökélet helyez el törökországi vasutakba és vállalatokba.

— Fölszi bennünket az idegen élelmesség, panaszkodnak a törökök. És a karesu minaretek keskeny erkélyéről estétkint, mintha panaszosabban hallatszanék a fehér fejkendő s muzzinek egyhangú sirámos éneke.

A német kereskedő igen egyszerű módon szorít magának helyet a konstantinápolyi piacon. Beszáll egy hotelbe, a német mindig a lelegegység hotelbe száll. Havonkint elkölt legalább ötven török fontot. (Egy török font 10 frt 90 kr.) Egész nap jár-kél kocsin, hajón, gyalog, lovasuton, földalattin. Ismerkedik fűvel-fával. Valamennyi zsebe tele van finom szivarral, cigarettával, a melyet marék-számra kínál. Egyszerre öt-hat emberrel beszél és ő maga majd elolvad a nyájaságtól. Megjelenik mindenütt a hol csak megjelenhetik, adja a vivőrt, de azért minden körülmény között vigyázz önuralmára s arra, hogy mennél többet haljon lásson, tanuljon. Három négy hónap múlva egészen otthonos a török fővárosban. Mindenképp ismer, a kit ismernie kell. Sűrűn érintkezik a német nagykövetség hivatalnokaival is, a kik ellátják tanácsesal bőségesen. Aztán a németeknek saját külön bankjuk is van a török fővárosban. Három-négy hónap után aztán, — amint ő mondja, — el kezd operálni. Fél év múltán aztán bőven aratja fáradozásainak gyümölcsét.

Konstantinápolyban voltaképp magyar kolónia nincs is. Akik 48-ban Törökországba mentek, tulnyomóan mohamedánok lettek. Mint például Ozman pasa (Farkas Adolf), vagy Törökország egyik legbefolyásosabb embere Madgyar Mahmud Hamdi basa, a szultán nyugalmazott marsallja. A többi magyar tulnyomóan iparos. Azok közül, akik régebben ott vannak, megmaradtak magyaroknak. Széchenyi basa altábornagy, Hamvai Kovács Imre és Nagy Sándor 48-as honvéd tisztek. Nagy Sándor leányát Avellis Hugo olasz származású Konstantinápolyban lakó gyáros vette el, akinek a gyermekei valamennyien beszélnek magyarul, s Jókait éppen úgy olvassák, mintha magyar földön születtek volna. A konstantinápolyi társadalomban kiválóan ismeretesek az orsódik Saek család tagjai, az aradi származású Engel Gyula, a ki sok szolgálatot tesz a magyar ügynek; Székács Gyula zeneszerző, a Budapesti Hírlap levelezője, Wellisch Samu dr. nemzetközi egészségügyi orvos, ki a magyarok közül legjobban ismeri a Keletet, mert a szultán megbízásából több ízben bejárta Kis-Azsiát és Egyiptomot.

A szultán engedelmeivel az örmény lázongáskor ő kalauzolta Arméniában Sidney Wittmann angol hírlapírót, a Newyork Herald kiküldöttjét. Wellisch dr. beszél és ír arabul s törökül is. A roppant fárasztó utazások ártnak az egészségének, mégis ragaszkodik a Kelethez. A konstantinápolyi magyar egyesület elnöke Révai Mór dr., az ottani ügyvédi kar doyenje. Voltaképp ő tartja a lelket a magyar egyesületben, mert a fölsoroltakon kívül senki sem törődik Konstantinápolyban a magyar egyesülettel. Kár, hogy tulságosan elfoglalt ember.

Mindenesetre érdekes, hogy Konstantinápolyban egy magyar ember az első ügyvéd. (Révai szintén 48-ban vándorolt ki, már nagyon öreg ember.) Az öreg ur

meglehetősen tájékozatlan, mert azt kérdezte tőlem:

— Nem küldhetne-e néhány számot a Honderü-ből, szeretném látni, hogy milyen.

— Fiskális ur, feleltem, a Honderü-t már a Muzeumban őrzik és nem adják ki senkinek.

Ujlaki Antal.

A háboru.

— A legújabb hírek. —

Manilla elesett.

New-York, június 13.

A New-York Herald a következő washingtoni táviratot közli: **Manilla megadta magát**; vajjon Dewey tengernagynak-e, vagy pedig a felkelőknek, azt hivatalos körökben még nem tudják.

Madrid, június 12.

A Fabra-ügynökség június 8-áról Manillából érkezett magántáviratot közöl, amely az ottani helyzetet jobbnak mondják és kijelenti, hogy bár Manilla tartomány fellázadt, a főváros el van tökéltve az ellentállásra. A közhangulat emelkedett. Az erődítési műveket megerősítik, új önkéntes zászlóaljakat szerveznek. A felkelők még nem merészték Manillát megtámadni, a hol két hónapra való eleség van. Dewey tengernagy sem intéz támadást addig, a míg segítséget nem kap.

A spanyol minisztertanács.

Madrid, június 13.

A miniszterek a tegnap tartott minisztertanácsról nem nyilatkoztak. — A Fabra ügynökség azonban arról értesül, hogy a minisztertanács főképp a segélyeszközök kérdésével, valamint a költségvetés haladéktalan elfogadása czéljából a kamara kisebbségével létrehozandó megállapodással foglalkozott. Szóvá tették Aunon tengerészeti miniszter utazását is és felolvasták az Aunon által rendelt intézkedésekre vonatkozó leveleket és táviratokat. Correa hadügyminiszter ma este újabb táviratokat intéz Portorikó főkor mányzójához, hogy meg tudja, vajjon a Ferrer torpedó-vadászhajó még miúdig ott van e. A külügyminiszter kijelentette, hogy a haza érdekei azt kívánják, hogy a miniszterek az ügyek állásáról a nyilvánosság előtt ne nyilatkozzanak.

Partraszállás.

New-York, június 12.

Tampából érkezett levél szerint Schafter tábornok hadserege szerdán szállott harmincz gőzhajóra élelmi és lőszerrel és lovakkal. A hajók már indulásra készen állottak, mikor a kormánytól távirati parancs érkezett, hogy a hadsereg maradjon még a kikötőben. Híre járt, hogy négy spanyol hajót láttak és a kikötőben megtették az intézkedéseket, hogy visszaverjék a spanyol torpedónaszádok esetleges támadását. A nagy hőség következtében tizennégy ló elhullott; a többi csütörtökön kiszállították a hajókból. A legénység a hajókon maradt, a hol összezsufolva, a nagy hőség miatt sokat szenvedett.

Gyászrovat.

† **Elhunyt városi tisztviselő.** Debreczen városnak egy régi tisztviselője, ki majdnem harmincz éven át kitartással, becsülettel s szorgalommal szolgálta a várost, hunyt el ma reggel. *Simon Mihály* nyug. katonaugyoszt. fogalmazó hunyt el. *Simon Mihály* 1869-ben lépett a város szolgálatába

mint katonaugyosztályi fogalmazó, 28 évig 1897-ig kiváló buzgalommal élt hivatásának. Öregségével párosult betegsége kényszerítette hivatalától megválni s két évvel ezelőtt nyugalomba vonult. Azóta folyton betegeskedett, míg végre ma reggel 59 éves korában a halál megváltotta szenvedéseitől. Családja a halálesetről a következő gyászjelentést adta ki:

A legmélyebb fájdalom lesújtó érzetével tudatjuk forrón szeretett jó férjem, felejthetetlen jó apánk, szerető testvér és rokonnak, néhai *Simon Mihály* nyug. városi tisztviselőnek f. hó 13-án esti 6 órakor, életének 59, boldog házasságának 29-ik évében, hosszas szenvedés után történt elhunytát. Kedves halottunk földi maradványai f. hó 15-én d. u. 3 órakor fognak a darabos-utcai 61. sz. házunktól a róm. kath. egyház szertartása szerint a hatvan-utcai sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat f. hó 18-án d. e. 3/10 órakor fog az egek Urának bemutatni. Végtisztességtételére rokonainkat, ösmerőseinket, az elhunytak kartársait bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1898. június hó 14. Bánatos neje: özv. *Simon Mihályné* szül. *Daróczy Zsuzsánna*. Gyermeke: *Róza*, férjével. Testvére: *Simon Zsuzsánna*, férjével és gyermekeivel, valamint a közeli és távoli rokonok nevében is. Az örök világosság fényeskedjék neki!

A szegedi nótafa Debreczenben.

— június 14.

Dankó Pista, a szegedi nótafa, jól szervezett társulatával, pár napra Debreczenbe jön s 16 tól egy hétig esetleg több ideig az *Angol királynő* udvarkertjében szórakoztatja a közönséget azokkal az eredeti bájos dalokkal, amelyek a zseniális cigány poéta lantján születtek meg.

Méltatni hosszabban fölsőleges is talán a Dankó muzsáját. Dalait énekelik, játszik mindenféle hangszereken szerte a hazában s míg ezer és ezer szívet fölfrissít, kedvre gyújt a sok szép nóta, bizony alig gondolnak arra, hogy az írója egyszerű cigány, aki dalos társulatával járja a hazát szeltében, hogy a magyar dallal ellensúlyozza az idegen orfeum, amelynek sikamlós, gyakran trágár dolgait a magyar ember izlése sohasem fogja megszokni.

Dankó Pista dalos társulata a múlt nyáron is nagy sikerrel működött Debreczenben. Az idén kiváltképp rászolgál az elismerésre, mert a társulat igen jó erőkből van összeválogatva.

A dalos társulat tehát már holnap érkezik Debreczenbe és *holnapután csütörtökön* este tartja első előadását az Angol királynő udvarkertjében.

A műsor a következő:

I. szakasz.

1. sz. *Rám sem nézett*, szövege *Papp Zolántól*, *Hamis a rózsám*, szövege *Dankó Pistától*, éneklí az összes.
2. sz. *Zug a vihar*, szövege *Hegyi Jenőtől*, éneklí *Nógrádi János*, a zombori színház tenoristája.
3. sz. *Busan szól a kecskeméti*, szövege *Pósa Lajostól*, *Maros partján halász gunyhó*, *Pósa Lajostól*, *De kicsi, de piczi*, szövege *Vidor Páltól*, éneklí *Sz. Pajor Emilia*, operette primadonna.
4. sz. *Biró uram, bíró uram*, szövege *Lampert Gézától*, *Hej fosztóka*, szövege *Deák Kálmántól*, *Egy*

ezicza, két ezicza, Dankó Pistától, éneklő Losonczy Etel és Lantos István.

5. sz. *Kakuk dal*, szövege Dóczy Józseftől, éneklő Sz. Pajor Emilia.
 6. sz. *Gőre Gábor*, szövege Gárdonyi Gézától, éneklő Lantos István és az összes.
 7. sz. *Szegedébe szokása*, szövege Lányi Adolártól, *Mikor még a bajszom*, szövege Gárdonyi Gézától, *Pokolnóta*, szövege Dankó Pistától, *Hej liba, liba*, szövege Dankó Pistától, éneklő az összes.
 8. sz. *Hegedű szólo*, előadja Dankó Pista szerző.

II ik szakasz.

9. sz. *Torockói templom tornya*, szövege Dankó Pistától, *Bujjék kendnek a bőrébe*, szövege Vidor Páltól, éneklő az összes.
 10. sz. *Zug a szélvész, háborog a Balaton*, (Dankó Pista 300 koronát nyert dala) szövegét írta Pósa Lajos éneklő Nógrádi János.
 11. sz. *Tillárom. tillárom*, szövege Dankó Pistától. *Három sós perocz*, szövege Sas Edétől, éneklő Losonczy Etel és Sárvári Janka.
 12. sz. *Piros Rózsa tövére*, szövege Dankó Pistától. Csak azért se, szövege Pósa Lajostól, éneklő Losonczy Etel és Lantos István.
 13. sz. *Lemondás*, szövege dr. Lévai Edétől, éneklő Sz. Pajor Emilia és Nógrádi János.
 14. sz. *Kurucz nóta*, szövege Endrődi Sándortól, éneklő Losonczy Etel és az összes.
 14. *Kanász nóta*, szövege Gárdonyi Gézától, éneklő Lantos István és az összes.

Jelen műsor, valamint Dankó Pista összes dalszerzeményei énekhangra zongorakísérettel a szerzőnél kaphatók.

Dankó Pista
dal- és zeneszerző.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hátfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A debreczeni kir. járásbírószág szóbeli kéréseket, kérelmeket és nyilatkozatokat felvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenthetnek minden szerdán.

— **A szerb dalosok üdvözlése és köszönete.** Szerb dalos-testvéreink a legszebb emlékekkel távoztak el tőlünk. Ezt nem csak mi hiszszük jólesőleg, hanem tudjuk azon kedves hangú táviratból is, melyet szerb dalos testvéreink nevében Simics Zsivojin és Milovanovics Gyoka küldött Simouffy Imre kir. tanácsos polgármesterhez. Az igaz szeretettől sugárzó távirat így hangzik:

„Otthonunkba megérkezvén, a fényes fogadtatás, a kimondhatatlan őszinteség és mindnyájuk részéről tapasztalt testvéri szeretetnek hatalmas benyomásaitól még mindig felmagasztosultan sietünk Önöknek ezen az uton is kifejezni a mi legmélyebb hálánkat s meleg testvéri üdvözlésünket küldjük Debreczen összes testületeinek és az egész lakosságnak.

A Sztankovics egyesület nevében: Simics és Milovanovics.

— **Személyi hír.** Dégenfeld József gróf főispán ma reggel Pólába utazott, honnan csak szombat este tér vissza.

— **A kath. algymnasium vizsgarendje.** Valami impostor abban találta kedvét, hogy vizsgarendet fogalmazott a debreczeni római katolikus gymnasium nevében és azt nemesak elterjesztette a közönség körében, de közlés végett beküldte egyik másik laphoz is. A közönség félrevezetésére szánt felültetésre vonatkozólag a következő sorok közlésére kértünk fel:

„Egy nyomtatott vizsgarend küldött be a helyi lapokhoz és körzettezett szerteszét a városban, melyben a többek közt a róm. kath. algymnasium vizsgarendje is közölve van ezen aláírással: az „igazgatóság.”

Alulírott mint ezen gymnasium igazgatója ezennel kijelentem, hogy én ezt nem közöltem s e szerint az igazgatóság nevével valaki visszaélt, midőn ez ellen óvást emelek, reményelem, hogy jövőben ilyesmi többé elő nem fordul. Cserhalmy József, kath. gymn. igazgató.

— **Torna egyesületi tagok figyelemébe.** A Debreczeni Tornaegylet f. hó 19-én, vasárnap délelőtt tíz órákor a Péterfia-uteza 76. sz. alatti helyiségében (udvari épület I. emelet) évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok ezennel meghívotnak. Tárgysor: 1. Jelentés a múlt közgyűlés óta történetéről. 2. Zárószó az 1897. évről. 3. Számvizsgálók jelentése. 4. Az építész követelésének rendezése. 5. Költségnyújtás. 6. Egy választmányi tag választása. 7. Indítványok. — Ezen közgyűlést megelőzőleg a Tornaegylet választmányára f. hó 17-én pénteken délután 5 órákor választmányi ülést tart, melynek tárgyai: 1. A vasárnapi közgyűlés előkészítése. 2. Költségnyújtás. 3. Az épület végleges átvétele. 4. Indítványok. E választmányi ülésre a választmány t. tagjai ez uton is meghívotnak. Az elnökség.

— **Remington írógépek.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszterium 78286 szám alatt a „Hivatalos Közlöny”-ben következő magas rendeletet teszi közzé:

A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter a Remington írógépet (kapható Glogowski és Társa budapesti cégnél, V. Erzsébet-tér 16.) az állami és egyáltalában a hazai tanintézetek részére leendő beszerzésre ajánlja.

A m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége 16243/I. 1898. szám alatt kelt kiadványában pedig a következő szakvéleményt nyilváníja:

Készséggel tudatjuk, hogy a Remington írógépek úgy a könnyű kezelhetőség, valamint az indigo-papír segítségével való, továbbá litographiai sokszorosítások által kiváló előnyt biztosítanak és tartósságuk tekintetében teljesen kielégítők. Dobiecki s. k. üzletvezető.

Remington írógépek működnek: Debreczen sz. kir. város polgármesteri hivatalában, Hajdu megye alispáni és árvaszéki hivatalánál, debreczeni kir. ítélőtáblánál, ev. ref. egyházi hivatalnál, dr. Bartha Béla jogtanárnál, dr. Berger Andor, dr. Irinyi István ügyvédeké, Berger Jenő műépítésznél, m. kir. kultur mérnöki hivatalnál, Alsó-Szabolcsi Tiszai Ármentesítő társulatnál, stb. stb.

— **Három árva.** A főkapitányi hivatal előszobájában három apró gyermek szomorkodott egy serdültebb leány felügyelete alatt. Korai bánatba az a nagy csapás ejtette őket, hogy elvesztették szüleiket. Inszignában, minden támasz nélkül

állanak ezen a kerek világon. A nyomorúság a főkapitányi hivatalba kergette őket. — Ott sirták el aztán a panaszkodókat, — hogy keserves volt hallani. Az egyik árvát, aki 10 éves leány, Farkas Bertalan mátai biztos örökbe fogadta. A többi gyereket egyelőre a főkapitányi hivatal vette oltalmába további intézkedésig.

— **Apró tolvajok.** Szilágyi József, Csizmadia István és Gáspár Gábor még tizenkettedik életévüket sem töltötték be, de már is jól ismert személyek a rendőrség előtt. Ma ismét dolga akadt a rendőrségnek a három jómadárral. Molnár V. J. és társa üzlete előtt kiaggatott árukat lopdosták le, de tetten érték a fiatal tolvajokat. A rendőrség átadta őket az ügyészségnek.

— **Egy pár cipő.** Oláh Antal lakatossegédnek nagyon megtetszett Kohn Sámuel suszterműhelyében egy pár cipő, de pénze nem volt, hogy azt megszerezhesse. Gondolt egyet: a cipőt, míg a mester a műhelyből kiment, ellopta. — Tettenérték s átadták a rendőrségnek.

Mi atyánk . . .

Az őszi lóversenyek alatt történt.

A vékony, selyem dressbe öltözött, erős marku, apró, angol jockeyk, fázósan, dideregve ültek nemes paripáikon.

Monoton egyhangúsággal sétáltak el a bírói páholy előtt, mielőtt a starthoz kimentek.

Az erős szél felborzolta a paripák sűrénységét.

A szeles őszi napon, a mágnás tribüne egy sarkában kis társaság verődött össze. A társaság központja a szobor szép Kata baronesse volt.

Fásult vonásokkal, hidegen ült, a szőke szépség, az öt körül rajongó huszár tiszték és a korán vénülő mágnások között. Általános hiedelem volt a baronesse felől, hogy nincs szíve és a fiatal emberek maguk között csak a szép szobornak nevezték.

Mondják. Egyszer egy kétségbeesett udvarlójára, — valami cseh gróf — nyiltan megkérdezte:

— Igazán nincs szíve Önnek bárónő?

— Van. De nehéz hozzá férni.

A gróf vadászik most valahol, az Isten háta mögött Nubiában. Mig az itt összeverődött kis társaság a verseny esélyeit latolgatja. Egy fiatal istálló-tulajdonos jön fel a társasághoz, a tribünere — drukkolni.

De, hogy némileg megrövidítse az időt, amit a két éves lovak, sok sikertelen indítása igénybe veszen, belé kezd valami friss hír elmondásába:

— Tegnap Balázsfalván voltam. Szép kis történet történt. A kis grófok nevelőjét — azt a pelyhes állu, fiatal theologust — az erdőben felakasztva találták. Egy cédula volt nála. Ez állott benne: „Szerettem egy leányt. Talán ő is engem. Nem érhetem el. Ha megtudja halálomat — az a leány, mondjon el érettem egy Mi Atyánkot.”

A bírói páholy esengője élesen megszólalt.

— Start!

Örült rohammal indultak a lovak a cél felé. A közönség ideges lázzal, előre nyújtott fejjel gyönyörködött az irtózatosságot hajszában.

Halálsápadtan áll a „szép szobor”, sápadt arcán két tűz rózsa gyul ki. A fehér keztyűbe bujtatott kis kezek idegesen görcsölődnek össze, megrepeg a leány, hosszú, selyem pillája szélén megjelen egy könyösepp és összeszorított fogai közül — a közönség győzelem ordítója között — szaggatottan hangzik „Mi atyánk, ki vagy a menyekben.”

Bodri.

A párisi világkiállításra.

-- A debreczeni szervező bizottság megalakulása. --

Debreczen, június 14.

1900. május hó 1-től okt. 31-ig tart a párisi világkiállítás, amelylyel a francia nemzet az egész művelt emberiség élén berekeszti a felfedezések nagy századát és üdvözli a 20 ik évszázad hajnalát. Egészen természetes, hogy mi magyarok sem maradhatunk el a párisi világkiállításról, az ötvilágrész államainak és nemzeteinek e csodálatos versenyéről.

A magyarok társas kirándulására alakult „Budapest—Páris” című társadalmi mozgalom Somogyi Nándor igazgatójával báró Thoroczkay Viktornak, a főrendiház titkárnak elnöklése alatt álló felügyelő bizottsággal módot nyújt arra, hogy a 2 év múlva megnyíló párisi világkiállításra nemcsak a vagyonosabb osztály fiait hanem a szerény anyagi helyzetűek is elmehessenek.

A mozgalom debreczen—hajdúmegyei bizottsága is megalakult tegnap, amely Debreczenből és környékéről a társas kirándulásokat előkészíteni és szervezni fogja.

A helyi bizottság társelnökké dr. Wolaffka Nándor v. püspök plébánost és Szabó Kálmán nagykereskedő kamarai elnököt, titkárrá Grünvald József választotta. Jelen volt ez alakuló közgyűlésen a központi igazgató Somogyi Nándor is, aki felvilágosításokat adott az elfogadott program részleteire nézve.

A helyi bizottság e program alapján széles körű agitációt indít meg, hogy minél többen vegyenek részt a tanulságos és érdekes párisi utazásban. Minden községben, városban tekintélyes egyének vezetik az agitációt.

Minden rábeszélés mellőzésével álljanak itt röviden a következő tájékoztató adatok: A „Budapest—Páris” kulturális mozgalom (Igazgatóság Érzsébet-körút 48.) kebelébe jelentkezett résztvevő a májustól októberig terjedő hónapokban tetszése szerint választandó időben, Budapestről, reggel a keleti indóházból indul utra egy 200 tagból álló társaság számára összeállított külön gyorsvonattal Páris felé s harmadnap este Párisba ér.

Párisban 8 napon át egyes kalauzok, a rendező és fogadó bizottsági tagok vezetése mellett 20-as baráti és ismerős csoportokban vagy külön megnéz mindent, a mi őt érdekli; szórakozik tetszése szerint. A 8 nap elteltével Svájc és Tirolnon át ismét Budapestre visszaérkeznek.

Két héttig tart tehát az ut és a párisi tartózkodás. Ezen két hét összes költségeinek fedezésére fizet a „Belvárosi takarékpénztár”-hoz (Budapest, Koronaherczeg-utca 5. sz.) 260 frtot; s ezen összegért kap mindent ingyen egy uton, mint Párisban mindenütt, ahol művelőes vagy szórakozás céljából megjelenik. Lakás, élelem, kocsis, belépő-jegy, színházak, hangversenyek stb. mind a 260 frt kiadásból fedeztetnek. Ha meggondoljuk, miként Párisban, egy szerény igényű ember is, ha minden neki tetsző dolgot látni s élvezni akar, legalább 15—20 frtot elkölt szállás, ételmezés, fuvar s szórakozás címén s ha vesszük, hogy kimondhatatlan nagy előny az, ha a párisi viszonyokkal teljesen ismerős hazánkfiak kalauzoknak minket s 8 nap alatt mindazt átélhetjük, a mit magunkra hagyva, tájékozatlanul, háromszor 8 nap alatt sem élhetnénk át; ha mindezt számításba vesszük, úgy erősen ki fog domborodni előttünk a „Budapest—Páris” című mozgalom végtelenül hasznos, üdvös és nemes intenciója, mely abban is nyilvánul, hogy a bizottság rendelkezésére álló jövedelmi rész kulturális célokra fordítatik.

A 260 frt utazási költséget, amely későbbi jelentkezésnél 280 frtra emelke-

dik, nem szükséges egyszerre fizetni. Szerényebb jövedelmű ember havi 8 vagy évnegyedi 24 frtos részletekben is fizetheti, ami napi 30 kros megtakarításnak felel meg. Aki mégis egyszerre akarja majd befizetni, annak elég most a jelentkezésnél 25 frt előleget letenni. A befizetések díjmentes befizetési lapokon a Budapest belvárosi takarékpénztárnál esz-közölhetők.

A résztvevők számához mérten a válalat ösztöndíjas utazási jegyeket is engedélyezni fog, amelyeket szegénysorsu törekvő debreczeni ifjak nyerhetnek el.

Jelentkezni lehet minden bizottsági tagnál, a kereskedelmi és iparkamaránál, valamint lapunk f. szerkesztőjénél.

Törvénytörvények.

* **Bűnügyi végtárgyalások.** 1898-ik év június hó 13. 15. 16. és 17-én az alábbi írt bűnügyekben lesznek végtárgyalások u. m.

Június 15-én:

Tóth Pál s társa ellen, vagyron rongálás vétségéért;

Császi Lajos s társa ellen, lopás büntetéseért;

Június 16-án:

Gargya Sándorné, Szolnoki Juliánna s társa ellen, hatóság elleni erőszak büntetéseért;

Ózv. Mujsz Dánielné ellen, lopás büntetéseért;

Tóth Zsuzsanna s társa ellen, lopás s orgazdaságért;

Pető Lajos ellen, közrend elleni kihágásért.

Ugyanezen napon másod és harmadfoku ítéletkihirdetések is lesznek.

Június 17-én:

Sándor Benjámín ellen, lopás büntetése;

Daróczy Imre ellen, szándékos emberölés büntetével párosult rablás büntetése.

Haladás az egyházi adózás terén.

Mártonfalva, június 14.

Nyir-Mártonfalván 1849. évtől kezdve — kivéve a nagybirtokosokat — az egész ref családok kivétel nélkül 2½ véka éleket s 1 frt 60 krt fizettek. A vegyes házasok pedig ennek felét tartoznak évenként fizetni. A jobb lelkű s módu igaz reformátusok már rég hangoztatták ennek igazságtalan voltát s a nyomorral küzdők pedig folytonos panasszal voltak eltelve. Mig végre egy 30 tag által aláírt kérvény nyújtott be az egyházi előjáróssághoz április elején gyűlés tartás kérése s az egyházi adó igazságos kivétele végett.

Az egyháztanács gyűlés megtartott, mely elrendelte az egyházi adó megváltoztatását, illetve egy bizottság nevezte-tett ki egy igazságosabb egyházadózó kules megállapítása céljából.

A bizottság munkálataival elkészült. Az egyháztanácsnak betérjesztette, mely dicsérettel nyilatkozott s a munkálatot köszönet szavazásával elfogadta s a közgyűlés eléterjeszteti határozatban kimondotta.

A közgyűlés ma tartott meg s a megállapított új adózó-rendszert a legnagyobb örömmel fogadta (sajnos, hogy egy nagy birtokos sem vett részt a nyomorral küzdő nép örömeiben.) Már most csak 2 fórum, az egyházmegyei kerület jóakaratára van hátra, a kiknek jóindulatáról mindenki meg van győződve.

Az új egyházi adózás főbb pontjai ezek:

I. Egy-egy családfő, ha csupán két keze munkájával tartja fenn, magát s családját fizessen 1—1 frtot.

II. Ha napszámos, de házzal és jószággal bir, a családfők személyenként fizessenek 1—1 frtot, házuk után 50 krt, jószáguk után 25 krt és egy véka rozst.

III. Ha napszámos s járó jószágga van (házzal nem bir) vagy háza van (jószágga nincs). A családfők 1—1 frtot jószáguk után 25 krt (házuk után 50 krt) és fél véka rozst fizessenek.

IV. A cselédek, ha sem jószággal, sem házzal nem birnak a családfők személyenként 80—80 krt fizessenek.

V. A cselédek, ha házzal birnak személyenként a családfők 1—1 frt, házuk után 50 krt; s egy véka rozst fizessenek.

VI. A feles dohányosok, ha jószággal birnak személyenként 1—1 frt a jószáguk után 25 krt fizessenek.

VII. Nőtlen földbirtokosok, mig kiskoruk csak adó alapjuk után; ha nagykoruk személyük után 1—1 frtot fizessenek.

VIII. A feleséges fiak és vők személyük után 1—1 frtot fizessenek.

IX. Vegyes házasok után vettessék ki az egyházadózó, mintha mindkét fél református volna s ennek felét fizesse a reform. legyen az akár férfi, akár nő.

X. Egyenes állami adóalap után a pénzfizetés kis birtokosoknál 10%; nagybirtokosoknál 5% ékkel vetendő ki; a termény pedig következőképen fizetendő:

1. Ha egyenes állami adójuk 5 frton alul van II. és III. pont szerint.

2. Ha egyenes állami adójuk 5—10 frt 1½ véka rozst.

3. Ha egyenes állami adójuk 10—15 frt 2 véka rozst.

4. Ha egyenes állami adójuk 15—20 frt 1½ véka rozst.

5. Ha egyenes állami adójuk 20—30 frt 2¼ véka rozst.

6. Ha egyenes állami adójuk 30—50 frt 2¾ véka rozst.

7. Ha egyenes állami adójuk 50—75 frt 3 véka rozst.

8. Ha egyenes állami adójuk 74—100 frt 3¼ véka rozst.

9. Ha egyenes állami adójuk 100—150 frt 3½ véka rozst.

10. Ha egyenes állami adójuk 150—200 frt 3¾ véka rozst.

11. Ha egyenes állami adójuk 200—250 frt 4 véka rozst.

12. Ha egyenes állami adójuk 250—300 frt 8 véka rozst.

13. Ha egyenes állami adójuk 300—500 frt 10 véka rozst fizessenek.

XI. A termény szeptember hó végéig; a pénzfizetés 2 részletben, még pedig fele auguszt. hó 31-ig; a másik fele pedig november hó végéig kifizetendő.

A század haldoklása.

A századok rendesen egy nagy gondlattal születnek és azzal hálnak el, leróva kötelezettségüket abban a szédítő körutazásban, melyet mi az emberiség történetének nevezünk.

A körfutás nagy, az ember kicsiny, Isten jó!

Nem hagyja az embert kétségbe esni: rövidre szabja tehát életét, hogy a nagy körpályán befutott kis utat egyenesnek és emelkedőnek lássa. Csak a századoknak tartja fenn a gunyos tanulságot, mikor hatalmas törekvéseik után ugyan oda térnek vissza, — a honnan elindultak . . .

Mikor a beteg ember, kinek már csak kevés nap van hátra életéből, lázasan igyekszik fokozni minden perc gyönyörét, olyan erőszakos gyorsasággal dobog a századnak már kialvóban volt szive.

Vagy talán a jövődő élet csirája ez?

— — — — —
Micsoda fölfedezések, minő alkotások, minő haladás!

Telegraf, telefon, villamos fény, serum, fonográf, Röntgen sugár, gondolat-olvasás, ének fotografálás, mind megannyi a legújabb

kor szüleménye. Milyen dicső idők, milyen óriási korszak! Nap alig van, mely újat ne hozna a tudományok terén. Ime a minap azzal a szenzációs hírrel lepték meg az amerikai lapok a világot, hogy: Huntley a kémia professzora kitalálta a mesterséges agyvelő készítésének módját. Az egész dolog igen egyszerű, a derék jó Huntley kiveszi az ember koponyájából a régi agyvelőt, és — csinál bele egy másikat.

Ennél nagyobb dolgot nem fog produkálni a tudomány, míg a világ lesz. Tessék elképzelni mikre lehetünk elkészülve, mik fognak még történni?

Nincsenek többé hülyék! Nincs többé agylágyulás és nem lesznek többé emberek, a kikről elmondhatnánk, hogy: „sok nagy barmot láttam már életemben, de ilyet még nem! . . .

A butaság csak volt, de nem lesz többé. Huntley ur a zsenialis amerikai minden rossz agyvelő helyébe — készít jót.

Oh hallom — hallom a jövő dalát és szinte látom már a nagy épületet, melynek kapuja fölé az lesz írva:

Első magyar műagyvelő-gyár részvénytársaság.

Hogy jó üzlet lesz-e? az még kérdés. — Hiszen tetszik tudni, minden ember okosnak tartja magát és teljesen kifogástalannak tartja a saját külön agyvelejét, amit egy tehetséges francia úgy fejezi ki, hogy: mindig egygyel több ostoba ember van a világon, semmint az ember hinné.

Szinte elképzelem, hogy az „első műagyvelő-gyár részvénytársaság irodájába beállít egy sápadt arcú ifju:

— Az igazgató urat keresem.
— Én vagyok.
— Uj agyvelőre volna szükségem uram!

A napokban jogi szigorlatokat kell tennem, nem volna raktáron egy nekem való agyvelő?

— Van! szolgálhatunk kitűnő minőségű ügyvéd agyvelőkkel. Ha megszerez egyet, akár mindjárt megnyithatja az ügyvédi irodát.

— Részletfizetésre is kapható? . . .
— Oh kérem, szívesen hitelezünk. Ha araságod nem fizet, hát legfőlegb úgy tesszünk, hogy visszavesszük a mi agyvelőnket és vissza helyezzük a régit.

— Persze, — persze! S az ifju megkapja az új agyvelőt, fényes eredményekkel leteszi a szigorlatokat s meg is nyitja az irodáját, de sajnálattal kénytelen tapasztalni, hogy nagyon rossz pályát választot.

Hát ismét elmegy a műagyvelő-gyárba.
— Igazgató ur, nem tudok megélni! segítsen rajtam!
— De hát hogyan? Más pályára akar lépni?!

— Szeretnék; de hogyan?
— Talán próbálja meg a piktorságot.
— Mit? a piktorságot? kérem, nem vagyok képes egy egyenes vonalat húzni. Amnyi talentum sincs bennem, mint egy macskában.

— Ugyan kérem — mondja az igazgató ur — ne legyen olyan naiv.
— Hol lakik a talentum?
— Az agyvelőben ugy-e?
— Igen, igen.
— Nos hát adok önnek egy piktor agyvelőt. Ön a fejébe teszi és attól a pillanattól kezdve remek módon fog pingálni . . .

Igen, igen; nagy dolgok előtt állunk. Az emberek úgy fogják változtatni az agyvelőket, mint ez idő szerint az inget.

— És elmondjam-e mily érdekes lesz a kisérlet, ha egy számár fejébe (négy lábú számarat érték) bele csinálnak egy tudós

agyvelőt és a számár elkezd szanszkritből fordítani, foglalkozik összehasonlító nyelvészettel, úgy, hogy végre is bevásztják az — akadémiába.

Egyelőre még kérdés, ha vajjon Huntley professzor ur csakugyan existál-e?

— És ha existál, nem olyan kvalitás-e az ő agyvelője, hogy azt is igen ajánlatos volna kicserélni egy — józanabbal?

D. D.

CSARNOK.

Föltámadás.

Regény. 23.

— Irta: Uriel. —

(Folytatás.)

A szegény leányok legszebb ruháikba öltöztek. Egész héten derakasan dolgoznak s túl boldogok, hogy vasárnap délután egy-két órát ilyen előkelő fiatal emberek társaságában tölthetnek, a kik élvezetesen és szellemesen tudnak csevegni mindenről. De olyan szellemesen, hogy kivált Ilka minduntalan fölkapog, Zizike valóságos nevetőgöresbe esik; sőt a melancholikus Jolánka is nevetgél és Ella is mosolyog s mert benső örömet, de — önfeledtebb pillanataiban, — büszkeséget érez, hogy Abay legjobb barátai annyi szeretettel foglalkoznak nővéreivel. Szegények, hiszen egész héten varrógép mellett görnyednek s alig nyílik alkalmuk fiatal emberrel társalogni. Nem régen egy divatkereskedősegéd udvarolt Ilkának. A tánczklubban ismerkedtek meg s másnap reggel, a mint a divatkereskedő segéd begombolta kabátját, azt tapasztalta, hogy szíve a szokottnál erősebben dobog. Fölfedezte, hogy szerelmes Ilkába. Hanem a kalmár úgy viselkedett, mint a ki azt hiszi, hogy a Kondor-leányok édig emelkednek a boldogság miatt, mert koczkásnadrágban, hófehér krágliban, czilinderben és keztüben megjelenik néha közöttük. A ruha, a ruha, sokat emel egy gavalléron. Ella nem állhatta ki ezt az urat s lassankint meggyőzte Ilkát is e barátság hiábavalóságáról, pedig nővére eleinte nagyon büszke volt udvarlójára s Jolánnal és Zizikével néha úgy bánt, mintha ő már is valami gazdag divatkereskedőnek lenne a neje.

Végre mégis minden úgy és minden az történik özvegy Kondorné házában, a mit Ella akar. Mindenben az a véleményük, a mi az Elláé s a leányok szentül meg vannak győződve, hogy minden úgy van jól, a mint Ella akarja, Ella mondja, a kire ime mindnyájuk szegénységét megváltó fényes parthié néz.

— Ez aztán a nő! — gondolja Zsiga doktor is. Ő még a maga dolgát sem tudja intézni s ez a szinte gyermekleány, azzal a parányi kacójával, milyen biztosan intézi egy egész család sorsát.

Arra a sok esenevész leányra gondol, a ki az éjszakai mulatóhelyen krétafehér arcezzal üli körül a boros üvegekkel telt asztalt; a szűk vállfűzőbe szorított tőkeletlen mellből kopott kaczagás tör fel. De milyen sanyaru multság az ott közöttük! Minek is teszen összehasonlítást? Vállai közé húzza fejét, balkezével az állát simogatja s idegesen rágja bajuszát. Hiába való tünődés, mely bolond gondolatokra vezethet s könnyen fölingerelheti. Ah, nem fogja magát átengedni az idegen érzékenységnek. A leányok között alig talált ő még külömbiséget és most jobban, mint valaha, el szeretné hinni, hogy nincs is közöttük más külömbiség, minthogy egyiknek szőke a haja, a másiknak pedig barna, egyiknek simább az arca, élénkebben ragyog a szeme, mint a másiknak. Hosszu haj, sima arcz. Ez vonz férfit a nőhöz. Látja a kórházban mindennap a nőt, a kinek már hull a haja, az arca

fonnyad. És az udvarlók és szeretők gárdájából senki sincs, a ki fölkeresse az elvirult nőt.

Olyan sokáig jön az az Abay. Délután aludni szokott.

— Igen, ő talán most alszik. A tegnapi nyert pör után boldogan aluszsa a dicsőség álmát.

— És beszélni kezdenek a tegnapi törvényszéki tárgyalásról, melyen Abay ritka érdekes bűnygyben teljesített védői tisztet. A lapok visszhangozzák sikerét. Egy fiatal nő gyilkossági pörét tárgyalta. A közönség feszült kíváncsisággal várta a szenzációs törvényszéki dráma kifejlését. A lapok a bizonyítási eljárás részletes és hű leírásával igyekeztek a kíváncsiságot kielégíteni.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1898. június hó 14-én.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	—	121.—	121.50
„ vasuti beruházási köt. 4 1/2%	—	120.—	121.—
„ koronajárdék 4%	—	99.—	99.50
„ regále vált. köt. 4 1/2%	—	100.65	101.40
Osztrák aranyjárdék 4%	—	121.—	121.50
Egységes államkötvény 4 2/10%	—	101.75	102.25
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	—	139.—	139.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	400.50	401.—
Osztrák hitelbank részvény	—	358.30	358.50
Magyar ipar- és keresk. bank. r.	—	105.50	106.—

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogban 4%-os sorsj.	—	122.—	123.—
„ 3%-os	—	103.—	104.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	—	120.—	121.—
Magyar vörös keresztorsjegy	—	10.75	11.25
Osztrák „	—	20.25	20.75
Olasz „	—	12.—	12.50
Bazilika sorsjegy	—	—	6.75
Jó-sziv „	—	—	4.10

Pénznekem:

Cs. és kir. arany	—	—	5.65	5.74
20 márkás arany	—	—	11.78	11.82
20 frankos arany	—	—	9.51	9.54
1 Sovereigns	—	—	12.03	12.07

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1898. június 13-án.

A buza ára ismét 40—50 krral hanyatlott. A kínálat a mai buzaüzletben igen csekély volt, lanyha irányzat mellett. Daczára a csekély kínálatnak és annak, hogy az eladók nagyobb árengedélyt engedélyeztek, malmaink a bevásárlástól tartózkodtak oly annyira, hogy az egész eladás csak néhány kisebb tételre szorítkozott, a melyekért 40—50 krral olcsóbb árt fizettek.

Rozsban igen csekély volt a forgalom 40 krral olcsóbb áron.

Tengeriben vételkedv hiánya miatt csekély volt a forgalom.

Zabban a forgalom mérsékelt volt változatlan áron.

Eladatott:
Buza. Tiszavidéki. 100 mm. 78 k. 13.85 forinton, 200 mm. 77 k. 13.80 forinton, 500 mm. 76 k. 13 forinton, 100 mm. 75 k. 13.— frton, 300 mm. 77 k. 14.95 frton, mind három bónapra.

II. Matáridő-üzlet.

Az irányzat csöndes volt s az árak tartottak voltak, a forgalom mérsékelt volt.

Hivatalos záróárfolyamok déli 1 órakor.

Buza szeptemberre	9.79 — 9.81
„ márcz.—ápr.	12.83 — 12.85
Rozs szeptemberre	7.26 — 7.28
Tengeri máj.—jun.-ra	5.24 — 5.26
Zab szeptemberre	5.63 — 5.64

Délután 4 órakor zárlat:

Buza tavaszra	12.10—12.15
ősze	9.90— 9.91
Rózs sseptem.	7.22— 7.25
Zab	5.65— 5.68
Tengeri máj.—jun.	5.09— 5.11
Repeze augusztusra	12.60—12.70

Kiadó és laptulajdonos:
Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**
Főmunkatárs: **Ujlaki Antal**

Árverési hirdetés.

A debreczeni Kölcsonös Segélyező-Egylet mint szövetkezet megkeresésére a nála értékpapírzálogkönyv 106. lapján bevezetett elzálogosított, de lejáratkor ki nem váltott 13 darab Közgazdasági Bank részvény **1898. évi június hó 17. napján délelőtt 11 órakor** nevezett szövetkezet Kossuth-utca 11. sorszám alatti üzleti helyiségében megtartandó nyilvános árverésen közbejöttömmel el fog adatni. Vevő köteles a vételárat azonnal készpénzben kifizetni.

Kelt Debreczenben, 1898. június hó 13.

Dr. Pally M. Béla

mint a Paksy Imre kir. közjegyző elhalálásával megüresedett debreczeni kir. közjegyzői állásra a debreczeni kir. közjegyzői kamara 144/1898. számú rendelvényével kirendelt helyettes.

MIHALOVITS-féle

Harmat-Créme

Arccszépitő kenőcs.

- A Harmat-Créme a legjobb arccszépitő s kézbőr-ápoló kenőcs, mely üdév, puhává, fehérré teszi az arcz bőrt.
- A Harmat-Créme sem ólmot, sem higanyt nem tartalmaz s teljeen ártalmatlan hatású.
- A Harmat-Créme nappal is használható, miután nem zsiroz s a poudert jól állja.
- A Harmat-Créme nem teszi fényessé az arczot s fehériti a bőrt.
- A Harmat-Créme kiváló jó hatású mindennemű bőrbajoknál; pattanások s mitesszerek (bőr-akák) elmulasztására, napégette s szélkifujta arcznál, s kéznél.
- A Harmat-Créme teljesen zsirtalan, habszerű, jó illatu arczkenőcs egy tégelyének ára egy korona.
- A Harmat Szappan, mely a Créme hatását fokozza, darabonként 35 kr.

Főraktár a készítő MIHALOVITS I. gyógy-szerésznél Debreczenben.

Gyógyszertár a „Szent-Háromság” KASSÁN.

A hosszabb tapasztalat és számos esetben kipróbált, kitűnő gyors és biztos határu szer az Adamek-féle kassai

„Kárpáti kösvény-folyadék”

melynek használata után mindig biztos a jó siker.

1 üveg 1 korona.

Továbbá férfiak részére — kifolyásnál — mint feltétlenül megbízható szer az Adamek-féle

„Cresolin” fecskendő-viz,

melynek használata utasítással együtt **1 korona** az ára.

Minden saját készítményü szerem a gyógyszer-tár védjegyével és sajátkezü aláírásommal van ellátva.

Eredeti minőségben és eredeti árban kapható egyedül a „Fehér Hattyu” gyógyszer-tárban Debreczen, főtér (Piacz-utca) 2144. Tamassy ház.

Ugyanitt kaphatók még jutányos árban a hozzávaló fecskendők, kötszerek és suspensoriumok stb.

Hirdetmény.

A debreczeni ev. ref. Collegium tulajdonát képező, a debreczen P.-Elep. Köszültség és álomzugi 18. számú telekjegyzőkönyvben foglalt **4 nyilas területű tanya-birtoknak haszonbérbe adása a folyó év július hó 9-ik napján d. u. 3 órakor** a Collegium pénztári hivatalában megtartandó árverésen az 1898. évi október 1-től számított hat egymást követő évre történik.

Árverezni szándékozók tartoznak az árverés kezdetén 50 frtot óvadékul letenni.

Debreczen, 1898. június 12.

Collegiumi ügyészi hivatal.

Csokonai nyomda és kiadó-részvénytársaság Debreczen Halpiacz.

Ügyvédi és ev. ref. egyházi nyomtatványok

következő olcsó árszámítás mellett kaphatók:

Nyomatvány-szám	Alak	25 db	100 db	Nyomatvány-szám	Alak	25 db	100 db
		kr.	kr.			kr.	kr.
1 Adóslevél	0 1/4 iv	5	20	25 Törzsi nyilatkozat	0 1/2 iv	10	40
2 Térítvény	0 1/2 „	10	40	26 Költség jegyzék (fehér irodai papir)	0 1/2 „	15	50
3 Zálogolási és becs- lési jegyzőkönyv	0 1/1 „	20	75	27 Kötelezvény I.	0 1/2 „	10	40
4a) Árverési jegyző- könyv (külv.)	0 1/1 „	20	75	28 „ II.	0 1/2 „	10	40
4b) Árverési jegyző- könyv (belv.)	0 1/1 „	20	76	29 Nyugta	0 1/2 „	10	40
5 Hirdetés elsőbbségi jog érvényesíthe- tése végett	0 1/2 „	10	40	30 Adóslevél	0 1/1 „	20	75
6 Biztosítási végre- hajtási kérvény	0 1/1 „	20	75	31 Tanúkihallgatási időzés	0 1/4 „	05	20
7a) Tárgyalási jegyző- könyv	0 1/1 „	20	75	32 Idézés	0 1/4 „	05—20	
7b) Tárgyalási jegyző- könyv (községbi- rosági)	0 1/1 „	20	75	33 Szóbeli végrehaj- tási kérvény	0 1/2 „	10	40
8 Igénykereset, tulaj- donjogi	0 1/1 „	20	75	34 Árverést elrendelő végzés	0 1/2 „	10	40
9 Sommás váltókere- set	0 1/1 „	20	75	35 Végzés végrehaj- tás tárgyában	0 1/2 „	10	40
10 Sommás kereset (végzéssel)	0 1/1 „	20	75	36 Hirdetmény	0 1/2 „	10	40
11 Meghatalmazás	0 1/2 „	10	40	37 Marasztaló ítélet	0 1/2 „	10	40
12 Csődkereset	0 1/2 „	10	40	38 Jegyzőkönyv mező- rendőri kihágásról	0 1/1 „	20	75
13 Váltó-óvás (fehér irodai papíron)	0 1/1 „	30	100	39 Biztosítási jegyző- könyv	0 1/1 „	20	75
14 Árverési hirdetés	0 1/2 „	10	40	40 Kereset-levél	0 1/1 „	20	75
15a) Adásvevési szerző- dés	0 1/1 „	20	75	41 Kielégítési végre- hajtási jegyzők.	0 1/1 „	20	75
15b) Adásvevési szerző- dés	0 1/1 „	20	75	42 Megkeresés idegen közs. bír. végroh.	0 1/2 „	10	40
16a) Csere-szerződés	0 1/1 „	20	75	43 Panasz-jegyzőkönyv	0 1/1 „	20	75
16b) Csere-szerződés	0 1/1 „	20	75	44 Tanu kihallgatási jegyzőkönyv	0 1/1 „	20	75
17 Rendelvény	0 1/2 „	10	40	45 Jegyzék a pénzbir- ságról	4 1/1 „	25	90
18 Árverést kitűző végzés	0 1/2 „	10	40	46 Mutató-könyv	4 1/1 „	25	90
19 Kézbiztosítási iv	0 1/4 „	05	20	47 Határidő-napló	4 1/1 „	25	90
20 Végrehajtási kér- vény	0 1/1 „	20	75	48 Panaszkönyv	8 1/1 „	30	110
21 Hivatalos jelentés	0 1/1 „	10	40				
22a) Árverési hirdetmény	0 1/2 „	10	40				
22b) Árverési hirdetmény	0 1/1 „	10	40				
23 Tulajdonjog bekebe- lezése	0 1/1 „	20	75				
24 Zálogjog törli. be- keb. iránti kérv.	0 1/1 „	20	75				

Ev. ref. egyházi nyomtatványok.

Egyházi adófkönyv	100 iv	3.00
Gondnoki Napló bevétel D/a. m.	„	1.50
„ Kiadás D/b. m.	„	1.50
Pénzbeli számadás E/a. minta	„	1.50
Terménybeli számadás	„	1.50
Adófkönyv c. minta	„	1.50
Egyházi adó-iv	100 drb	0.50
Esketési igazolvány	„	0.35
Keresztelési jegy	„	0.40

Raktáron nem lévő nyomtatványokat hasonló olcsó árban készítünk el.